

1.

‘Ik moet een kunstgebit!’

‘Reef, het is midden in de nacht...’

‘Dat weet ik want ik lig al uren wakker. IK HEB NOG NIET EENS EEN RIJBEWIJS EN IK MOET AL EEN KUNSTGEBIT!’

‘Kronen, dacht ik.’

‘Dat is precies hetzelfde!’

‘Maar dat wist je toch al lang? Waarom ben je nu opeens zo over de zeik?’

Twee weken geleden was er een documentaire op de televisie over jonge theatermakers, waarin mijn zus werd geïnterviewd. Ze zag er heel raar uit. Alsof ze helemaal geen boventanden had. Zelfs haar 92-jarige buurvrouw was het opgevallen, ‘... en die is bijna blind!’

Volgens de tandarts, bij wie ze de ochtend na de uitzending in een slaapzak voor de deur lag, heeft Reva haar tanden ‘opgeknarst’: door tandenknarsen in haar slaap zijn haar tanden en kiezen voor een groot deel afgesleten. De overgebleven rand van haar voortanden is daardoor zo dun geworden dat fel theater- of studiolicht erdoorheen schijnt.

De enige manier om dit euvel te verhelpen, is volgens hem: *alle elementen omslijpen en kronen*.

‘Ik ben veel te jong voor een kunstgebit!’

Daar ben ik het wel mee eens, maar het heeft geen enkele zin om het te bevestigen, want dan zitten we morgenochtend nog samen te jammeren aan de telefoon.

‘Je had ook een van de slachtoffers kunnen zijn van die brand in dat Volendamse café,’ zeg ik. Niet briljant, maar het is het eerste wat er in me opkomt.

Ze moet even nadenken. ‘Nee, dat had niet gekund, want daar ben ik te jong voor. En ik ga nooit naar een café.’

‘Maar je weet wat ik bedoel.’

‘Dat het altijd erger kan. Ik had ook een kindsoldaat kunnen zijn zonder armen en benen, dankjewel!’ Ze hangt op.

Als ik bijna in slaap ben gevallen, belt ze weer. Huilend nu.

‘Ik schaam me zo!’

‘Waarom?’ vraag ik zo rustig mogelijk. Boos worden is gevaarlijk op dit tijdstip. Van boos worden krijg je een adrenalinekick. (Kan ik net zo goed meteen opstaan en het huis gaan schoonmaken.) ‘Jij kan er toch niks aan doen dat je knarst in je slaap?’

Maar dat is ook niet waar ze zich voor schaamt.

Vanmiddag was Reva bij de verzekeringsarts geweest, die moet beoordelen of ze in aanmerking komt voor een eventuele financiële vergoeding voor haar kronen.

Deze man had haar gevraagd: ‘Zit u vaak met metalen voorwerpen in uw mond?’

Mijn zus snapte de vraag niet.

‘U heeft geen glazuur meer op de binnenkant van uw bovengebitt,’ legde de arts uit, ‘daarom vraag ik: zit u vaak met metalen voorwerpen in uw mond? Sleutels of zo?’

Reva schoot in de eerste instantie in de lach. Ze zag zichzelf al bierflesjes openen met haar tanden.

‘Of drinkt u heel vaak zure dranken?’

Toen was er een belletje gaan rinkelen. Of zeg maar gerust dat het alarm afging.

Ze had met tegenzin verteld dat ze nogal vaak overgaf.

De arts vertrok geen spier na die bekentenis; hij vroeg alleen maar: ‘En poetst u daarna meteen uw tanden?’

Ja, natuurlijk poetste ze daarna altijd onmiddellijk haar tanden. Want het was nogal een smerige gewoonte dat kotsen, vond ze zelf ook.

Toch had ze dat beter niet kunnen doen, bleek nu, want na het eten van sinaasappels en na het drinken of uitbraken van zure vloeistoffen zoals citroensap of maagzuur, is het van groot belang eerst ‘het speeksel de kans te geven zijn herstelwerkzaamheden te verrichten’, alvorens over te gaan tot het poetsen van de tanden. ‘Anders poetst u de door het zuur reeds verweekte tanden nog verder kapot.’

Dus daarom is mijn zus zo overstuur.

Omdat ze beseft dat ze het kunstgebit min of meer aan zichzelf te danken heeft.

‘Het is een straf van God,’ huilt ze.

‘Ik wist niet dat jij in God gelooft.’

‘Dat doe ik normaal gesproken ook niet. Alleen in dit soort gevallen.’

In de strafgevallen dus. Blijkbaar is Reva’s god een streng type.

‘En waarvoor heb je dan straf verdiend?’ vraag ik.

‘Dat zegt-ie er niet bij. Maar zo voelt het. Als een straf.’

‘Dus je hebt heus wel een idee, want je voelt je schuldig,’ dram ik nog even door.

‘Voor liegen en bedriegen.’

‘Wie bedrieg je dan?’

‘Jou en mama.’